

Måndagen den
25 april 1977**Måndagen den 25 april**

Kl. 15.00

*Fyllnadsval till
utskott***§ 1 Fyllnadsval till utskott**

Herr TALMANNEN:

Till ny ledamot i civilutskottet efter herr Henmark har folkpartiets partigrupp anmält herr Hägelmark.

Till suppleant i konstitutions- och utrikesutskotten har folkpartiets partigrupp anmält fru Lundqvist i hennes egenskap av ersättare för herr Tarschys under dennes ledighet från riksdagsarbetet.

*Om förbättrade
möjligheter för
släktingar och
vänner till in-
vandrare att
besöka Sve-
rige*

Herr talmannen förklarade därefter valda till

ledamot i civilutskottet

herr Hägelmark (fp)

suppleant i konstitutionsutskottet och utrikesutskottet

fru Lundqvist (fp)

§ 2 Justerades protokollet för den 15 innevarande månad.

§ 3 Om förbättrade möjligheter för släktingar och vänner till invandrare att besöka Sverige

Herr statsrådet ULLSTEN erhöll ordet för att besvara herr *Måbrinks* (vpk) den 23 mars anmälda fråga, 1976/77:337, och anförde:

Herr talman! Herr Måbrink har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att garantera att i Sverige bosatta invandrare från länder med viseringstvång till Sverige ges tillåtelse att ta emot besök av släktingar och vänner.

Visering för inresa i Sverige meddelas av statens invandrarverk eller – enligt generella bemyndiganden – av våra beskickningar och konsulat. Enligt dessa bemyndiganden kan utlandsmyndighet meddela visering utan att underställa ansökningen invandrarverkets prövning, om vissa förutsättningar är uppfyllda. Utlandsmyndigheten får däremot inte avslå en viseringsansökan. Om utlandsmyndigheten inte har generellt bemyndigande eller av andra skäl inte anser sig kunna meddela visering, skall ansökningen underställas invandrarverket för beslut. Verkets beslut i viseringsärenden kan inte överklagas.

Invandrarverket handlägger 15 000–20 000 viseringsärenden per år. I ca 90 % av fallen lämnas visering för inresa. Flertalet beviljade viseringar

Måndagen den
25 april 1977

*Om förbättrade
möjligheter för
släktingar och
vänner till in-
vandrare att
besöka Sve-
rige*

avser kortare vistelser, bl. a. för besök hos släktingar och vänner. Invandrarverkets praxis är sålunda inte alls att avslå alla sådana viseringsansökningar, vilket herr Måbrink har påstått. Principen är i stället att släktingar och vänner till invandrare här får visering för besök i Sverige, om inte starka skäl talar däremot.

Mot den bakgrunden anser jag det inte nödvändigt med några särskilda åtgärder för att ändra nuvarande ordning.

Herr MÅBRINK (vpk):

Herr talman! Jag tackar för svaret.

Låt mig först säga att det nu inte gäller att ifrågasätta den reglerade invandringen. Om den är vi överens i princip. Skillnaden i uppfattning gäller hur stora kvoterna skall vara. Frågan är föranledd av den praxis som i vårt land tydligen tillämpas mot vissa invandrare, som vill ta emot besök av släktingar och vänner som är medborgare i länder be-
träffande vilka det krävs visering för inresa i Sverige.

Jag skall ta ett exempel. Det gäller två nära anhöriga från Chile, som tvingats fly undan terrorregimen i detta land. Den ene bosatte sig i Väst-tyskland och erhöll uppehållstillstånd där, och den andre fick en liknande fristad i Sverige. Om nu den chilensare som bosatt sig i Västtyskland vill besöka sin nära anhörige i Sverige, uppstår det faktiskt svårigheter. Invandrarverket kan avslå en visumansökan utan motivering och utan att vederbörande kan överklaga beslutet. Det finns exempel på att sådant skett. Och det finns också exempel på att ungerska flyktingar i detta land utan motivering har fått visumansökningar från sina anhöriga i Ung-
ern avslagna av invandrarverket. Som bekant har det också uppstått svårigheter för turkar.

Såvitt jag förstår är orsaken till invandrarverkets ställningstagande att det starkt misstänker att de människor som har fått sina visumansökningar avslagna i annat fall skulle ha kunnat stanna kvar i Sverige efter visumtidens utgång.

Det är den starka misstanken från invandrarverket som ligger bakom avslaget i dessa fall. Jag tycker att en sådan misstänksamhet hos in-
vandrarverket är helt obefogad och inte bör få förekomma. Det är vik-
tigare att man i detta sammanhang ser till de mänskliga fri- och rät-
tigheterna. För de fall där en person som erhållit ett korttidsvisum över-
skridet anslagen tid för vistelsen här finns det bestämmelser om vilka
åtgärder som skall vidtas mot vederbörande.

Jag har ingen anledning att ifrågasätta biståndsministerns uppgifter om att ungefär 90 % av dem som söker visum får det, men det rör sig ändå om 20 000 sådana ansökningar per år, vilket betyder att ca 2 000 personer per år skulle drabbas av invandrarverkets negativa besked när de söker visum. Jag tycker att det är tillräckligt upprörande och att bi-
ståndsministern skulle kunna vidta åtgärder för att få invandrarverket
att upphöra med denna diskriminering av de 2 000 personer det gäller
– turkar, ungrare osv.

Herr statsrådet ULLSTEN:

Herr talman! Det är inte så att invandrarverket bygger sina avslag på någon allmän och ogrundad misstänksamhet mot de personer som ansökt om visering, innebärande att man tror att de faktiskt har andra avsikter med att komma till Sverige än de uppgivna, utan det sker en prövning enligt en fastställd praxis. I och med att man ansöker om visering för att få komma till Sverige för tillfälligt besök hos släktingar och vänner skall man uppge en referens i Sverige, nämligen den eller de som man skall besöka. Referensen kontaktas då av invandrarverket, och det är framför allt på de uppgifter som därvid lämnas som invandrarverket sedan bygger sina beslut.

Om det vid dessa samtal framgår att vederbörande inte alls hade för avsikt att komma hit bara för en kort tid utan för att bosätta sig här, måste den som ansöker om visum meddelas att vederbörande i så fall enligt den reglerade invandringens principer måste söka arbetstillstånd.

Det hör också till bilden att man kan få bosätta sig i Sverige, även om man inte har ett sådant arbetstillstånd, dvs. vid sidan av huvudprincipen. Men det förutsätts då att man har en mycket nära anknytning till Sverige.

Principen är alltså klar: Man får besöka släktingar och vänner för kortare vistelser här. Denna praxis fungerar väl, men enskilda fall kan jag inte gå in på. Någon anledning att ändra praxis finns inte, som jag redan har framhållit.

Herr MÅBRINK (vpk):

Herr talman! Med anledning av det sista som herr Ullsten anförde, nämligen att det i samband med ansökan om visum lämnas sådana uppgifter att det kan tänkas att vederbörande stannar här, vill jag säga att jag tycker att det är självklart att man då skall vägra visum. Men jag har ändå konkreta exempel, herr Ullsten, på att det finns invandrare från Latinamerika, från Ungern och från Turkiet, som har velat få hit sina anhöriga för en kort tid men som, trots att några andra uppgifter inte har lämnats till invandrarverket, ändå har fått avslag på sin ansökan. Vid underhandskontakter med invandrarverket har man mer eller mindre bekräftat att man misstänker vederbörande för att vilja stanna här.

Det är ändå fakta, herr Ullsten, och det är med anledning av dem som jag har reagerat och tagit upp denna fråga. I annat fall skulle jag inte ha gjort det. Det finns ett flertal fall där man gått till väga just på det sätt som jag nu har nämnt.

Herr statsrådet ULLSTEN:

Herr talman! Vi varken kan eller får diskutera enskilda fall här i kammaren. Jag har redogjort för de regler som gäller och även för den tillämpning av reglerna som förekommer. Av både reglerna och tillämpningsresonemanget framgår ju att invandrarverket inte, på de allmänna grunder som herr Måbrink nu hävdar, kan avslå en sådan här ansökan.

Måndagen den
25 april 1977

Om katastrofbistånd åt Vietnam

Vi har ju på detta liksom på andra områden inom invandrings- och flyktingpolitiken ganska generösa bestämmelser i Sverige, och dem tycker jag att vi skall behålla i så stor utsträckning som det över huvud taget är möjligt. Men då måste vi också se till att vi sätter stopp för allt slags illegal invandring. Därför kan det hända att någon som hade tänkt sig att komma hit inte får göra det, i varje fall inte utan att vederbörande måste ansöka om uppehålls- och arbetstillstånd på vanligt sätt. Sådana fall lär vi komma att höra talas om även i fortsättningen, men jag tror inte att de fallen kommer att rubba bilden av en generös invandringspolitik i Sverige.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4 Om katastrofbistånd åt Vietnam

Herr statsrådet ULLSTEN erhöll ordet för att besvara herr *Måbrinks* (vpk) den 31 mars anmälda fråga, 1976/77:368, till fru utrikesministern, och anförde:

Herr talman! Herr *Måbrink* har frågat utrikesministern om den svenska regeringen med anledning av det prekära försörjningsläget i Vietnam är beredd att ge katastrofbistånd. Frågan har överlämnats till mig för att jag skall besvara den.

Svaret på frågan är ja. Regeringen har genom beslut den 30 mars 1977 ställt sammanlagt 25 milj. kr. till Vietnams förfogande för inköp av livsmedel. Av dessa pengar kommer 20 milj. kr. att tas från medel som redan reserverats för Vietnam, och 5 milj. kr. tas ur den särskilda budgetposten Katastrofer m. m.

Herr *MÅBRINK* (vpk):

Herr talman! Jag tackar för det positiva svaret. Det finns ingen anledning att orda mer om detta ämne här.

Förhållandena i Vietnam är mycket väl bekanta. Jag vill bara konstatera att även den borgerliga regeringen är medveten om svårigheterna i Vietnam, och jag vill inkassera det.

Jag tackar än en gång för svaret.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 5 Föredrogs men bordlades åter
socialutskottets betänkanden 1976/77:24, 26 och 27
trafikutskottets betänkande 1976/77:21
jordbruksutskottets betänkanden 1976/77:22 och 24
arbetsmarknadsutskottets betänkande 1976/77:24

§ 6 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen 1976/77:138.

§ 7 Anmälades och bordlades

Proposition

1976/77:143 om vissa pensionsfrågor

§ 8 Anmälades och bordlades

Skatteutskottets betänkanden

1976/77:40 med anledning av propositionen 1976/77:108 om alkoholpolitiken jämte motioner såvitt propositionen och motionerna hänvisats till skatteutskottet

1976/77:41 med anledning av motioner om vissa ändringar i uppbördslagen

1976/77:42 med anledning av motion om avdragsrätt vid förmögenhetsbeskattningen för beräknad skatteskuld, m. m.

Lagutskottets betänkanden

1976/77:22 med anledning av motion om skärpt lagfartsplikt

1976/77:25 med anledning av motioner om ändring av avtal rörande vissa underhållsbidrag

1976/77:26 med anledning av motioner om vårdnad av barn m. m.

Försvarsutskottets betänkande

1976/77:11 med anledning av propositionen 1976/77:85 om åtgärder för försörjningsberedskapen på skoområdet jämte motion

Kulturutskottets betänkanden

1976/77:39 med anledning av propositionen 1976/77:81 om bokhandelsstöd jämte motioner

1976/77:40 med anledning av propositionen 1976/77:108 om alkoholpolitiken såvitt gäller anslag dels till organisationsstöd till vissa nykterhetsorganisationer m. fl., dels till Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Näringsutskottets betänkanden

1976/77:26 med anledning av propositionen 1976/77:100 i vad avser vissa anslag inom industridepartementets verksamhetsområde jämte motioner

1976/77:29 med anledning av propositionen 1976/77:96 med förslag till lag om patentbesvärsträtten m. m.

§ 9 Anmälades och bordlades

Motion

1976/77:1612 av herr *Petersson* i Röstånga m. fl. med anledning av propositionen 1976/77:139 om vissa varvsfrågor

Nr 115

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.13.

Måndagen den
25 april 1977

In fidem
SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert